

Seiser Alm

(fra Jens Mosbergvik)

Dolomittene regnes som et av verdens mest spektakulære fjellområder. Tyrolerpreget, dvs. blanding av italiensk og tysk. Ingen masseturisme, og prisenivået er deretter. Er en del tyskere og østerrikere her som vil slappe av og gå fotturer med stavene sine, i tillegg til hardcore entusiaster som reiser hit for å klatre, sykle på sti eller «downhill».

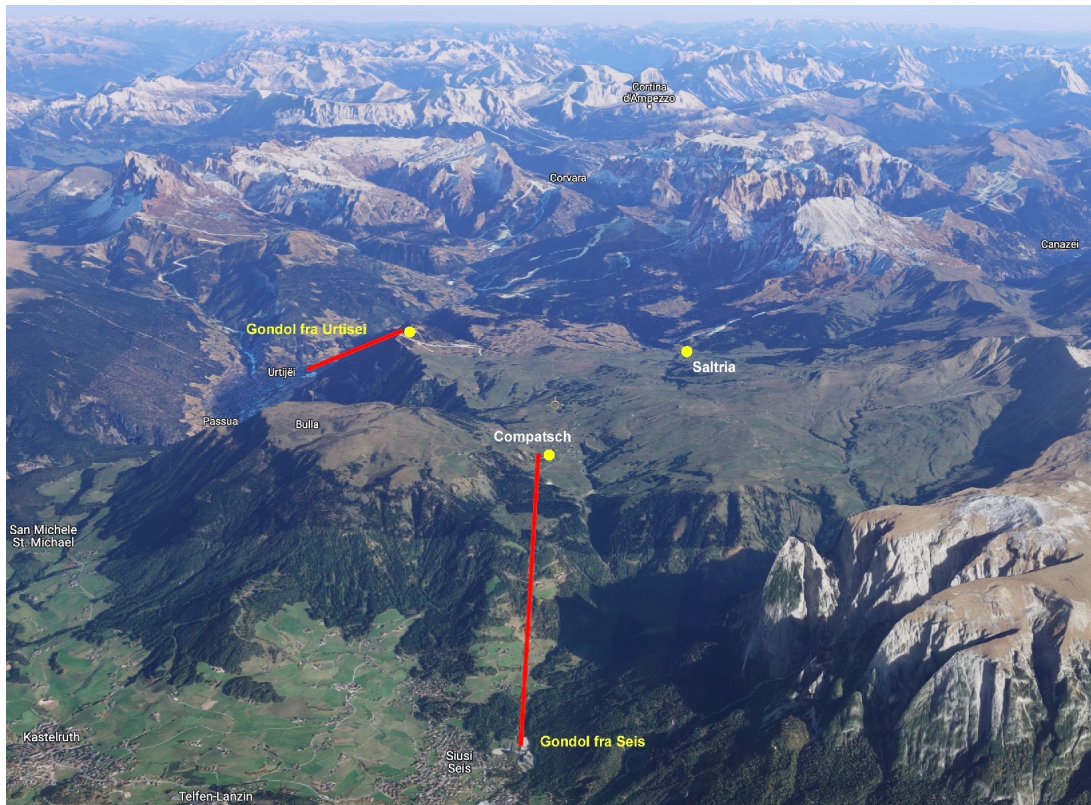
Her reiser man for å nyte fjell, utsikt og natur. Man kan selvfølgelig spasere rundt nede i dalene og landsbyene, men hele poenget med Dolomittene er å komme seg ut på turer oppe i fjellene, gondolbasert. Løypenettet er godt utviklet og merket og man kan gå i joggesko. Det er så velholdt og flott som bare tyskerne kan få det til, men med gradvis mer italiensk påvirkning på mat og kultur.

Hovedmomentet med en dagstur til Seiser Alm fra Ortisei er jo å gå ut av gondolen og bli umiddelbart bergtatt av den fantastiske utsikten til Sasso Piatto og Sasso Lungo i sørøstlig retning.

Til Seiser Alm reiser verdens ski-elite på høydetrening. Therese Johaug var her på treningsleir da hun fikk dopingdommen.

Seiser Alm platået er stort, med massevis av turløyper, og mange flotte «vannhull» og matplasser underveis. Vi bør på forhånd ha laget en noenlunde plan for dagen, med tanke på hvordan vi kommer dit, hvor langt vi vil gå tur, hvilke nivå-forskjeller vi fint greier, hvor langt opp i høyden vi har lyst å dra, osv. Og dette innenfor tiden vi har til å komme oss ned før taubanene stenger.

På de neste sidene er disse tingene vurdert nærmere, og med to alternativer. Vi får ta en god diskusjon om hva flertallet foretrekker. Eventuelt at vi splitter oss opp dersom det er sterke ønsker om det. Og så må vi se hvordan været blir den dagen.

Gondolbaner («Seilbahn») går fra sentrum i Ortisei eller fra Seis. Fra hotellet i Urtisei til gondolbanen er det 10 min å gå. Koster 24€ tur/retur. Stenger kl. 18:00. Fra Ortisei tar det ca 20 min med bil dersom vi vil kjøre til Seis og ta banen opp derfra.

En fordel med å ta banen fra Seis er at vi da kommer rett opp til landsbyen Compatsch, hvor bl.a. «Nordic Ski Center» ligger. Ulempen er jo at vi må komme oss først til Seis. Da er det jo enklere å spasere fra hotellet til banen opp fra Ortisei. Men ulempen er at fra toppen må vi ta beina fatt med en gang for å komme videre. Men også der er det restaurant rett ved toppen. Det vil ta ca. en time å gå derfra og til landsbyen Compatsch, og da går det sakte nedover ca 150 meter (restaurant Mont Seuc på toppen ligger på ca 2000 moh, mens Compatsch ligger på ca 1850 moh).

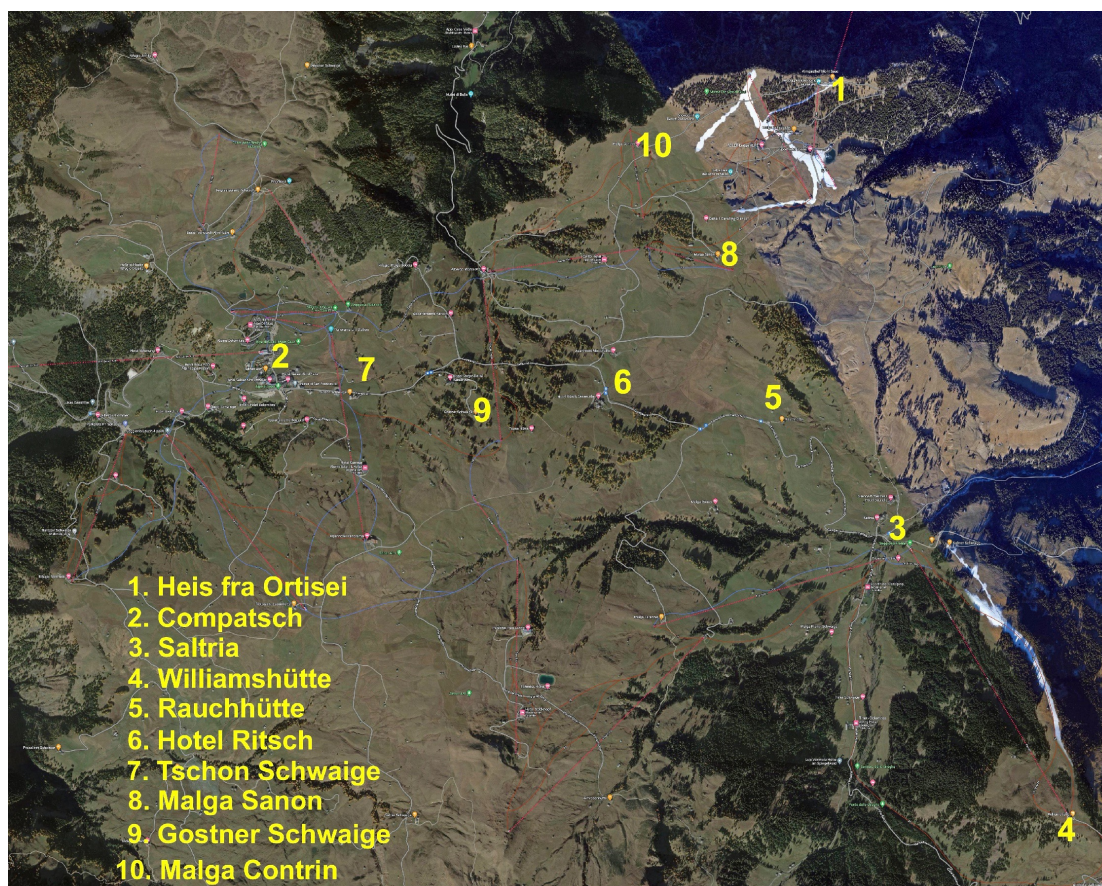
Mulighetene oppe på Seiser Alm platået er mange. Platået er stort, og vi kan velge å spasere lenge og vel (på grusveier), med endel høydemetere opp og ned, eller nøye oss med en kortere tur. På de lengre turene må vi ikke undervurdere nivåforskjellene og tidsbruk. Det kan også inkludere en flott opplevelse om vi tar gondolbane som går videre opp i høyden fra Seiser Alm platået.

I samråd med Jens Mosbergvik, som har vært der flere ganger, så har jeg lagt opp to alternativer:

1. En kortere tur fra gondolheisen fra Ortisei og bort til en av de mange mat/drikkeplassene. Kanskje en 2-3 km frem og tilbake.
2. En lengre tur, som innebærer gåing i ca. 10 km, 2.5-3 timer, med gondol videre opp i høyden og shuttle buss til tettstedet med Nordic Ski Center.

Alternativ 1:

Se kart nedenfor. Vi tar gondolbanen fra Ortisei, og kommer opp til punkt 1. Herfra spaserer vi til en lunsj-restaurant i nærheten, f.eks. Malga Sanon (punkt 8, 2.4 km), eller Malga Contrin (punkt 10, 1.3 km), eller Hotel Ritsch (punkt 6, 3.4 km) . Her nyter vi utsikt og mat/drikke. Får håpe været er bra så vi kan sitte ute på terrassen. Derfra tilbake til gondolheisen.

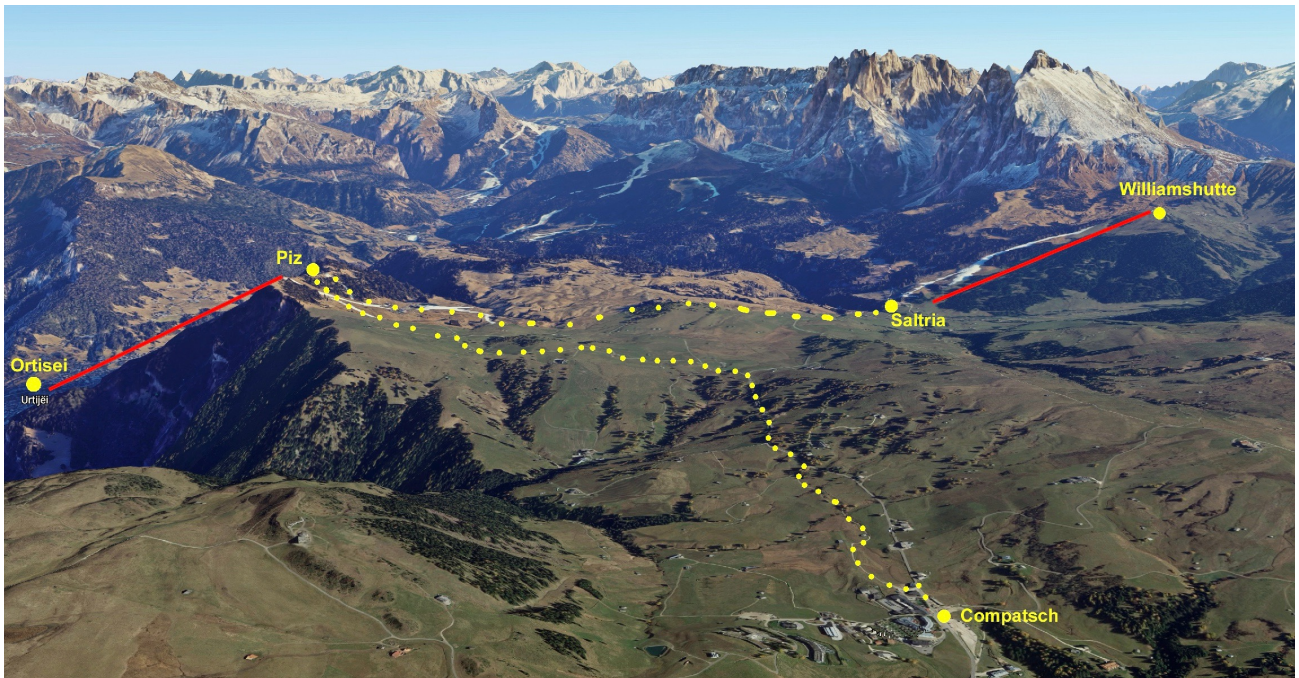
Her har jeg avmerket flere av spisestedene / vannhullene, og har satt inn noe bilder fra disse på sidene til slutt.

Alternativ 2 er beskrevet på de neste sidene, hvor vi spaserer fra heisen (punkt 1) og helt til Saltria (punkt 3), med gondol videre opp/ned til Williamshytte (punkt 4), shuttle buss fra Saltria til Compatsch (punkt 2) hvor ski-landsbyen er, og spaserer tilbake til heisen (punkt 1).

Alternativ 2:

På nettet virker det som om alle turene her er «lette». Men det er nok en sannhet med modifikasjoner. For eksempel ... hvis vi går av gondolbanen opp fra Urtisei og går til Saltria, så er det en høydeforskjell nedover på 325 meter. Greitt kanskje nedover, men vi bør ikke satse på å gå den andre veien oppover. Til sammenligning rager Lifjellet 280 m over Gandsfjorden, Dalsnuten 323 m.

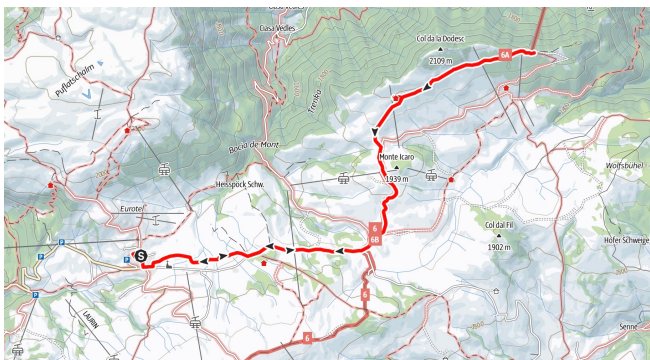
Men fra Compatsch , med Nordic Ski Center, og tilbake til gondolheisen går det slakere oppover, men allikevel en høydeforskjell på ca. 170 meter.

Tur fra Piz (gondol fra Ortisei) til Saltria

- 4.5 km.
- ca. 1 time, 15 min.
- 325 høydemeter nedover (fra 2000 moh til 1675 moh).

↑ 40 m · ↓ 363 m

Tur fra Compatsch til Piz (gondol til Ortisei)

- 5.5 km
- ca. 1.5 time
- 170 høydemeter oppover (fra 1830 moh til 2000 moh).

Det som kunne vært flott var å gå innover til Saltria, og derfra ta stolheisen «Florian» videre opp til Williamshütte. Heisen går mellom 09:00 og 17:00, og koster 18 € tur/retur.

Mellom Compatsch og Saltria er det asfaltert vei, og her går det shuttle buss med 20-30 minutt mellomrom. Fant timeplan her: <https://www.seiseralm.it/en/info/getting-around/bus-service-taxi.html>

11	ALMBUS	Compatsch > Ritsch > Saltria															11	ALMBUS	Compatsch > Ritsch > Saltria
																	13.06. > 16.10.2022		
Compatsch	8.30	9.00	9.20	9.40	10.00	10.20	10.40	11.00	11.20	11.40	12.00	12.35	13.15	13.50	Compatsch				
Ritsch	8.35	9.05	9.25	9.45	10.05	10.25	10.45	11.05	11.25	11.45	12.05	12.40	13.20	13.55	Ritsch				
Saltria	8.45	9.15	9.35	9.55	10.15	10.35	10.55	11.15	11.35	11.55	12.15	12.50	13.30	14.05	Saltria				
Compatsch	14.35	14.55	15.15	15.35	15.55	16.15	16.55	17.35	18.10	18.40					Compatsch				
Ritsch	14.40	15.00	15.20	15.40	16.00	16.20	17.00	17.40	18.15	18.45					Ritsch				
Saltria	14.50	15.10	15.30	15.50	16.10	16.30	17.10	17.50	18.25	18.50					Saltria				
Saltria	8.45	9.15	9.35	9.55	10.15	10.35	10.55	11.15	11.35	12.00	12.20	12.55	13.35	14.10	Saltria				
Ritsch	8.50	9.20	9.40	10.00	10.20	10.40	11.00	11.20	11.40	12.05	12.25	13.00	13.40	14.15	Ritsch				
Compatsch	9.00	9.30	9.50	10.10	10.30	10.50	11.10	11.30	11.50	12.15	12.35	13.10	13.50	14.25	Compatsch				
Saltria	14.35	14.55	15.15	15.35	15.55	16.15	16.35	16.55	17.15	17.35	17.55	18.25	18.55		Saltria				
Ritsch	14.40	15.00	15.20	15.40	16.00	16.20	16.40	17.00	17.20	17.40	18.00	18.30	19.00		Ritsch				
Compatsch	14.50	15.10	15.30	15.50	16.10	16.30	16.50	17.10	17.30	17.50	18.10	18.40	19.10		Compatsch				

1. Ved toppen av heisen fra Urtisei

Almgasthof Mont Seuc

Malga Schgaguler Schwaige

Adler Lodge Alpe

2. I Compatsch

Alpina Dolomites

Hotel Seiser Alm Urthaler

Alphine Chalet

3. I Saltria

Radauer Schwaige

Saltner Schwaige

4. Williamshütte

5. Rauchhütte

6. Hotel Ritsch

7. Tschon Schwaige

8. Malga Sanon

9. Gostner Schwaige

10. Malga Contrin

